

Beeldverslag

Symposium

'Veiligheidshuizen breed in beeld'

Congrescentrum Het Forum te Roermond, 2 april 2015

De provincie Limburg telt zes Veiligheidshuizen. Hierin richten overheid, justitie en zorgpartners zich gezamenlijk op de aanpak van overlastplegers en veroorzakers van criminaliteit die te kampen hebben met complexe problematiek. Op de Veiligheidshuizen hebben de gemeenten de regie.

In de domeinen waar de Veiligheidshuizen opereren, vinden verschillende verschuivingen plaats. Decentralisaties op het gebied van Jeugdzorg, Wmo en Werk&Inkomen zijn van invloed op de Veiligheidshuizen. Een goede verbinding is derhalve essentieel.

Op 2 april 2015 komen Limburgse bestuurders bijeen in Congrescentrum Het Forum te Roermond om zich te buigen over deze vraag: Hoe kunnen we de doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen laten aansluiten op de 3D-ontwikkeling?

Welkomstwoord

Waar staan we met de Limburgse Veiligheidshuizen, waar gaan we naartoe en van wie zijn ze? Volgens Jos Som, burgemeester van de gemeente Kerkrade en voorzitter van het Kernteam Veiligheidshuizen Limburg, is het belangrijk om vandaag de antwoorden op deze vragen naar boven te krijgen en onderling te delen.

Nederland zit middenin een decentralisatiebeweging, namelijk de decentralisatie van de jeugdtaken, de participatiewet en de overheveling van 'begeleiding en persoonlijke verzorging' uit de AWBZ naar de Wmo. Aan de andere kant hebben we te maken met de centralisatie van OM en politie. Hoe we bestuur, justitie- en zorgpartners doelmatig verbinden in het Veiligheidshuis is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Maar ook een kans, benadrukt Som.

Ieder Veiligheidshuis heeft zijn eigen couleur locale. Hoe de decentralisatie wordt ingevuld is een keuze van de regio. Daarom zou het ook niet zinvol zijn om één format toe te passen op de Veiligheidshuizen. Tegelijkertijd is wel raadzaam om te streven naar een vorm van uniformiteit.

Som kan helder zijn over de vraag van wie de Veiligheidshuizen zijn. De bestuurlijke regie op de samenwerking in de Veiligheidshuizen ligt bij de gemeenten. Op financieel gebied levert het rijk een deel, de provincie Limburg (uniek) en de rest komt van de gemeente. Maar is het Veiligheidshuis daarmee 'van' de gemeente? Som: "Het Veiligheidshuis gaat ons allemaal aan. Het gaat om de opvang van mensen. Mensen met hun eigen verhaal. Dat is het allerbelangrijkste."

Doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen

Verbinding is het sleutelwoord bij de doorontwikkeling van Veiligheidshuizen. Hans Silfhout, senior consultant bij adviesbureau Advante, kwam tot deze conclusie toen hij de doorontwikkeling van Veiligheidshuis Westelijke Mijnstreek ondersteunde. Hij bezocht hierbij ook de andere Veiligheidshuizen in Limburg.

De zes Limburgse Veiligheidshuizen hebben een aantal overeenkomsten. Zo is er een sterke gemeentelijke oriëntatie, maar zijn het wel echt 'Limburgse' Veiligheidshuizen. De couleur locale is overal aanwezig. Net als de tendens naar uniformiteit. Daarnaast houden ze zich allemaal bezig met de doorontwikkeling. Dit in verband met landelijke ontwikkelingen in het sociale en justitiële domein.

Wat is nou goed voor de Limburgse Veiligheidshuizen? Alles bij het oude laten en juist geen aansluiting zoeken bij de 3D-ontwikkeling? Fuseren? Of een unieke feature maken van het feit dat het Veiligheidshuis te maken heeft met twee schalen, namelijk het sociale domein in de wijk en justitie in de provincie? Silfhout kiest voor dat laatste. "Het Veiligheidshuis kan een scharnierpunt zijn. Noem het een hybride Veiligheidshuis dat aansluit op het sociale én het justitiële domein, met een eigen couleur locale maar ook uniformiteit."

Hierbij hoort ook het standaardiseren van de organisatie. Wie is daarvan? Wordt het straks één organisatie met dependances? Dat kan leiden tot eenheidsworst. Ook de aansluiting op de decentralisaties wordt zo minder. Want wie beheerst dat dan, vraagt Silfhout zich af. Hij ziet hierin een uitdaging voor de bestuurders.

Reacties

Sommige deelnemers vragen zich af of een Veiligheidshuis wel echt nodig is. Er is toch al afstemming tussen gemeente, het sociale domein en justitie? Anderen wijzen erop dat de voordeur van het Veiligheidshuis minder ver open moet. Casussen zonder complexe problematiek horen er niet thuis. Tot slot is er zorg dat men soms op twee sporen (bijvoorbeeld Veiligheidshuis en Veilig Thuis) met dezelfde casus bezig is. De triagetafel moet dit voorkomen.

Aansluiting Veiligheidshuizen met de 3D-ontwikkeling

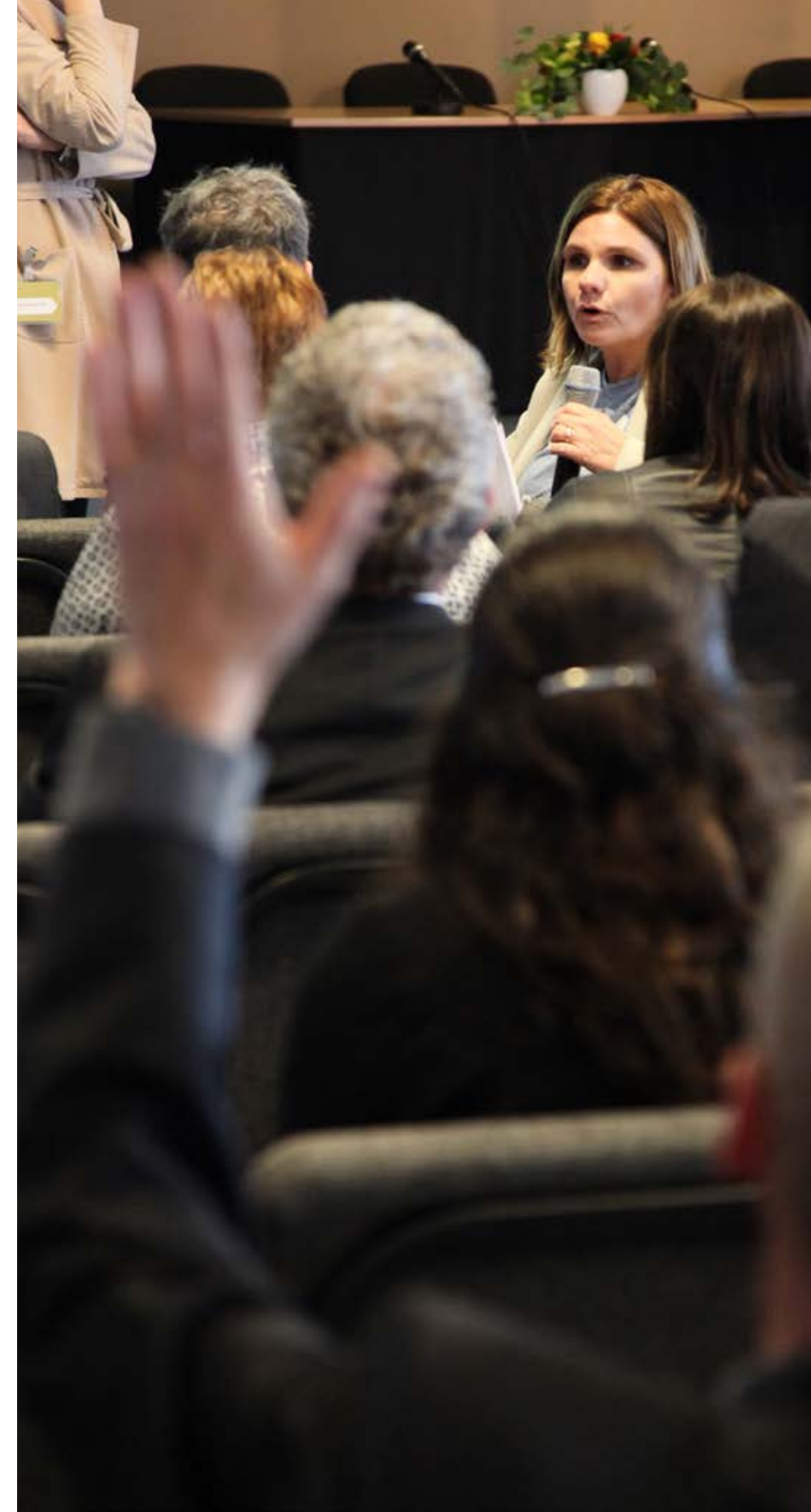
Jeugdzorg, de participatiewet, WMO. Allerlei taken landen op het bordje van de gemeente. Niet in de eerste plaats om te bezuinigen, stelt Laurette Spoelman, programmamanager 'Gemeenten van de toekomst' bij het ministerie van BZK. "Er is een ander doel, namelijk recht doen aan de menselijke maat."

Het Veiligheidshuis moet aansluiten bij de decentralisaties terwijl het ook te maken heeft met de centralisatie van OM en politie. Om dat voor elkaar te krijgen zijn drie dingen belangrijk. Ten eerste de routing. Waar komt de casus binnen? Neem een jochie dat hasj dealt en in snelle auto's rijdt: is dat een zaak voor justitie of voor zorg? Dat mogen jullie bedenken, geeft Spoelman de bestuurders mee.

Het tweede dat van belang is, is een heldere rolopvatting. Als bestuurder moet je goede keuzes maken aan de voorkant. Om goed te sturen moet je weten wat er speelt en dit niet overlaten aan een professional in de wijk. Zorg er dus voor dat je precies weet wat je wilt in jouw regio. Daarvoor heb je duidelijke doelstellingen en uitgangspunten nodig.

Tot slot is het belangrijk te zorgen voor een goede aansluiting bij wat er al is. Spoelman: "Je hebt al een prachtig Veiligheidshuis. Met zo'n krachtige netwerkorganisatie heb je goud in handen. De decentralisatie is een feit per 1 januari 2015. Het is nu aan jullie. Hoe zorg je voor een menselijke maat waarmee je recht doet aan mensen? Dat kunnen jullie beter dan wij in Den Haag. Ik wens jullie daarbij veel succes!"

Vertaalslag thema Veiligheidshuizen in relatie tot de 3D's naar de lokale praktijk

Deelnemers aan dit forum zijn:

De heer Sjraar Cox,

burgemeester gemeente Sittard-Geleen

De heer Hans Gilissen,

burgemeester gemeente Venray

Mevrouw Marianne Smitsmans,

wethouder gemeente Roermond

De heer Jo Schlangen,

wethouder gemeente Kerkrade

Is een Veiligheidshuis echt nodig?

Ja, meent burgemeester Cox. Hij acht het noodzakelijk dat het OM deelneemt aan het Veiligheidshuis omdat het hier over mensen met complexe multiproblematiek gaat. Alle andere zaken kunnen in een wijkteam worden opgepakt. Wethouder Schlangen ziet een Veiligheidshuis bovendien als een goed instrument om een crisis te voorkomen. Daarnaast is terugkoppeling heel belangrijk. Zo blijft de casus in beeld. Wethouder Smitsmans denkt ook dat de problemen zonder Veiligheidshuis urgenter zouden zijn. De Limburgse Veiligheidshuizen functioneren vooral goed dankzij

een deugdelijke koppeling van zorg en veiligheid. In die samenwerking pakt iedereen zijn verantwoordelijkheid.

Schaalvergroting of -verkleining

Burgemeester Gilissen ziet een toename in buurtconflicten en de complexiteit erachter. De verdraagzaamheid in de maatschappij neemt helaas af. Hij zoekt de oplossing niet in één groot provinciaal Veiligheidshuis maar heeft behoefte aan een Veiligheidshuis dat als een guerrilla het probleem snel en creatief oplost. Het landelijk kader en Veilig Thuis ziet hij als valkuilen om dit te realiseren.

ZSM, wel of geen hindermacht

Een vertegenwoordiger van de Nationale Politie stelt een vraag over ZSM. Hoe zorg je met elkaar dat je tijdig over de informatie beschikt en ZSM kan worden ingeschoven? Wat is de gedroomde interventie van het Veiligheidshuis? Zij benadrukt dat de politie helemaal niet alles op provinciaal niveau wil regelen. De politie wil alle informatie rondom het gezin juist bij elkaar hebben. Burgemeester Cox meent dat het gros van de casussen in het Veiligheidshuis daar niet thuishoort. De kern is volgens hem: Hoe komen we aan adequate informatie? En hoe handel je dan?

Onbetreden paden

Burgemeester Gilissen vindt dat er nu teveel gehandeld wordt uit angst om fouten te maken. Er zijn checklisten

om besluiten in te dekken wat de efficiency en het oplossingsvermogen niet ten goede komt. Hij pleit voor minder verkrampt en meer creativiteit. In de zaal zegt een medestander: "Ik word liever afgeschoten omdat ik iets gedaan heb dan dat ik vrees dat het niet goed gaat omdat ik iets niet gedaan heb."

Tips voor doorontwikkeling

Wethouders Smitsmans vindt dat er bij de doorontwikkeling vooral naar de inhoud gekeken moet worden. Burgemeester Gilissen benadrukt dat het simpel maar creatief moet. Hij merkt op dat de procesregisseur nu meer zichtbaar is binnen de gemeente door daadwerkelijk meerdere keren per week op de gemeente te werken. Een verschil ten opzichte van het verleden. De nadruk ligt nu op het leggen van

verbinding. Het Veiligheidshuis komt ook naar je toe en beweegt tussen beide domeinen (justitie en zorg) en beide schalen (lokaal en regionaal).

Wethouder Schlangen wil eventueel bijsturen maar op dit pad doorgaan. Burgemeester Cox tot slot realiseert zich dat hij niet tot in de puntjes weet hoe het er in de praktijk aan toe gaat in zijn Veiligheidshuis. Hij wil weten hoe het gaat met de verbinding tussen de 3 D's en het Veiligheidshuis in zijn eigen gemeente. Hij gaat daarom gesprekken aan met de betreffende wethouders.

Afsluiting

Jos Som toont zich een tevreden man. Hij ziet een grote betrokkenheid én er is niet gesproken over geld. Een unicum volgens hem. Hij spreekt het vertrouwen uit dat het sociale en justitiële domein in deze tijden van ontwikkelingen en verschuivingen samen iets goeds neer zullen zetten.

 veiligheidshuis | Maastricht Heuvelland

 veiligheidshuis | Noord-Limburg

 veiligheidshuis | Kerkrade

 veiligheidshuis | Westelijke Mijnstreek

 veiligheidshuis | Midden-Limburg

 veiligheidshuis | Heerlen

provincie limburg
mede gesubsidieerd door de Provincie Limburg